

آشنایی با کشور آذربایجان

(بهروز شده شهریور ۸۹)

نام کشور	جمهوری آذربایجان
نام قراردادی مختصر	آذربایجان
پرچم	
نشان ملی	
نقشه جغرافیایی	
تاریخچه	<p>در آغاز قرن بیستم با رشد صنایع، تفکرات اصلاح طلبانه در آذربایجان شکل گرفت. در سال ۱۹۰۳ میلادی حزب چپگرای همت با هدف دفاع از زبان و فرهنگ آذربایجانی تشکیل شد. حزب کوچک بلشویک نیز وجود داشت که بیشتر تحت کنترل روسها و ارامنه بود.</p> <p>در سال ۱۹۱۲ با انشعاب در حزب همت حزب مساوات شکل گرفت. به دنبال سقوط تزارها حزب بلشویک که متشکل از ارامنه و روسها بود سعی در تشکیل دولتی کمونیستی داشتند که با مخالفت مردم مسلمان و تشکیل ارتش اسلام این حرکت ناکام ماند سرانجام در روز ۱۸ می سال ۱۹۱۸ جمهوری آذربایجان با عنوان جمهوری دمکراتیک آذربایجان توسط محمدامین رسولزاده رهبر حزب مساوات اعلام استقلال خود اعلام کرد.</p> <p>این حکومت اولین حکومت جمهوری در میان کشورهای مسلمان بود. تلاش جمهوری دمکراتیک آذربایجان برای آغاز گفتگوهای اتحاد با ایران باهجوم بلشویکها ناکام ماند و این کشور نوبنیاد تنها دوسال پس از کسب استقلال تحت سلطه اتحاد جماهیر شوروی درآمد. از سال ۱۹۲۰ با پیروزی بلشویکها جمهوری آذربایجان یکی از جمهوریهای تشکیل دهنده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بود. جمهوری آذربایجان در روز ۳۰ اوت ۱۹۹۱ در خلال فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی اعلام استقلال نمود.</p>

جمهوری آذربایجان در جنوب رشته کوه‌های قفقاز و شمال رودخانه ارس و در کنار دریای خزر واقع شده‌است. سه رشته‌کوه قفقاز بزرگ در شمال، قفقاز کوچک در غرب، و کوه‌های تالش در جنوب این کشور را احاطه کرده‌است. این کوه‌ها ۴۰ درصد از مساحت جمهوری آذربایجان را در بر گرفته است و قله کوه بازاردوزو (Bazardüzü) با ارتفاع ۴۴۶۶ متر بلندترین نقطه آن است. نواحی میانی شامل جلگه‌های آران مرکزی، مغان و میل و سواحل دریای خزر کم ارتفاع و پست بوده و ارتفاع در پست ترین قسمت ۲۸ متر پایین تر از سطح دریاهای آزاد است. جمهوری آذربایجان یک کشور محاط در خشکی است. این کشور در پیرامون دریای خزر، که یک دریای بسته‌است، واقع شده و طول خط ساحلی آن ۸۰۰ کیلومتر است.	جغرافیا
جمهوری	نوع حکومت
باکو	پایتخت
گنجه-سومقاییت-شیروان-نخجوان-قاراچوخور	شهرهای مهم
ارس	رودهای مهم
قفقاز، بازار دیوزی	کوه های مهم
گوبچه، دریاچه سد مینگه چئویر	دریاچه های مهم
۸۲۳۸۶۷۲ نفر	جمعیت
۸۶۶۰۰ کیلومتر مربع	مساحت
منات (AZN)	واحد پول
۱ منات = ۱/۲۴ دلار	برابری با دلار
۱ منات = ۱۲۹۷۸ ریال	برابری با ریال ایران
۹۳/۴ درصد مسلمان و ۱/۱ درصد ارتدکس	دین
آذری (۸۹٪)، روسی (۳٪)، ارمنی (۲٪)، سایر زبانها (۶٪)	زبان
ایران-ارمنستان-گرجستان-ترکیه-روسیه	کشورهای همسایه
۳۰+ دقیقه	اختلاف ساعت با ایران
۸۶ میلیارد دلار (۲۰۰۹)	میزان تولید ناخالص داخلی (برابری قدرت خرید)
۴۳ میلیارد دلار (۲۰۰۹)	میزان تولید ناخالص داخلی (نرخ ارز رسمی)
۱۰۴۰۰ دلار (۲۰۰۹)	میزان تولید ناخالص داخلی سرانه
کشاورزی ۵/۶٪ - صنعت ۶۱/۴٪ - خدمات ۳۳٪	سهم بخش های اقتصادی در تولید ناخالص داخلی
۳۸۳۰ دلار (۲۰۰۸)	درآمد ملی سرانه
۱/۵٪ (۲۰۰۹)	نرخ تورم
۴/۳۱۸ میلیون نفر (۲۰۰۸)	تعداد نیروی کار
۶٪ (۲۰۰۹)	نرخ بیکاری
کشاورزی ۳/۳۸٪ - صنعت ۱۲/۱٪ - خدمات ۴۹/۶٪	سهم اشتغال در بخش های اقتصادی
۹/۳٪ (۲۰۰۹)	نرخ رشد اقتصادی
ایتالیا، آمریکا، فرانسه، اسرائیل، روسیه، چین تایپه، اندونزی	شرکای عمده صادراتی
روسیه، ترکیه، آلمان، اوکراین، چین، انگلستان	شرکای عمده وارداتی
نفت و گاز، ماشین آلات، پنبه، مواد غذایی	کالاهای عمده صادراتی
ماشین آلات و تجهیزات، محصولات نفتی، مواد غذایی، فلزات، مواد شیمیایی	کالاهای عمده وارداتی

مبادلات بازرگانی کشور آذربایجان با جهان (طی سالهای ۲۰۰۹-۲۰۰۱ میلادی)

میلیارد دلار

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹
صادرات	۱/۹۶۹	۲	۳/۱۶	۶/۱۱۷	۱۲/۵	۲۱/۷	۴۷/۷	۱۴/۶۹
واردات	۲/۱۳۶	۱/۸	۳/۶۲	۴/۶۵۶	۵/۳	۶/۰۴۵	۷/۱	۶/۲
تراز تجاری	-۰/۱۶۷	+۰/۲	-۰/۴۴	+۱/۴۶۱	+۱/۱	+۱۵	+۴۰/۶	+۸/۴۹

منبع: ITC

تراز بازرگانی جمهوری اسلامی ایران با آذربایجان طی سالهای ۱۳۸۹-۱۳۸۱ (میلیون دلار)

سال	صادرات	واردات	تراز
۱۳۸۱	۲۵۰/۰۳	۲۵/۲۵۹	+۲۲۴/۷۷۱
۱۳۸۲	۳۰۷/۰۶۲	۹۶/۴۶۸	+۲۱۰/۵۹۴
۱۳۸۳	۲۵۵/۷۰۵	۱۲۸/۷۶۶	+۱۲۶/۹۳۹
۱۳۸۴	۳۳۰/۵۱	۱۶۳/۹۲۸	+۱۶۶/۵۸۲
۱۳۸۵	۳۲۳/۰۹۵	۲۸۱/۷	+۴۱/۳۹۵
۱۳۸۶	۳۴۸/۳۶	۳۲۲/۱۵۸	+۲۶/۲۰۲
۱۳۸۷	۳۵۲/۲۲۵	۲۳۶/۱	+۱۱۶/۱۲۵
۱۳۸۸	۳۷۲/۴۵	۱۷۱/۶۵	+۲۰۰/۸
۴ ماهه ۱۳۸۹	۹۴/۶۵	۴۵/۱۹	+۴۹/۴۵

منبع: گمرک ج.ا. ایران

صادرات استان خراسان رضوی به آذربایجان طی سالهای ۱۳۸۶-۱۳۸۸

سال	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸
ارزش (هزار دلار)	۸	۱۰۸	۲۲۰

منبع: سازمان بازرگانی خراسان رضوی